

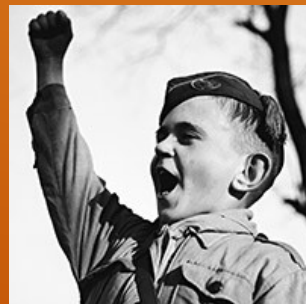
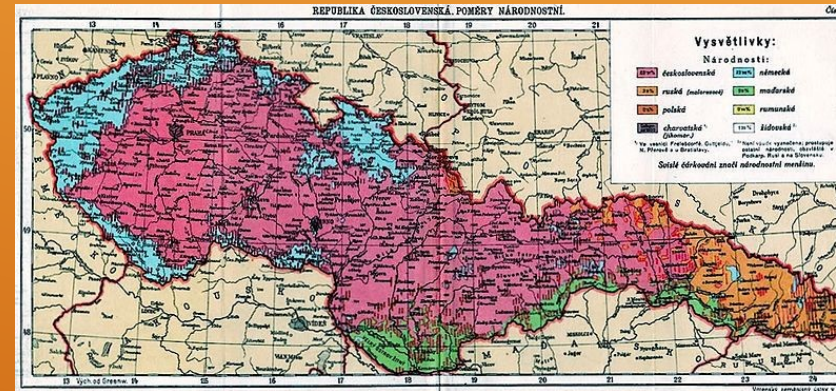
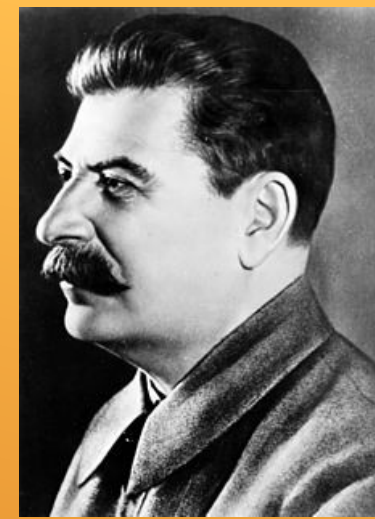
2. SVĚTOVÁ VOJNA

1.9.1939 AŽ 2.9.1945

Na pomoc učiteľom dejepisu

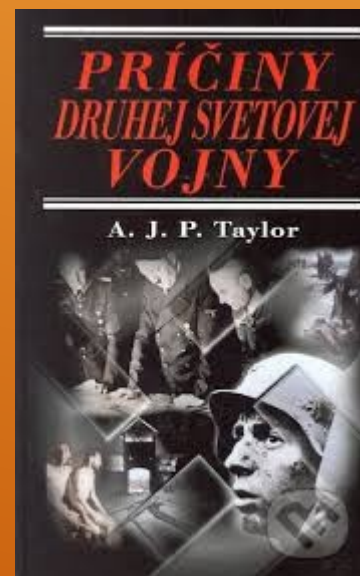
- Obsah
- 2. svetová vojna 1939-1941
- 2. svetová vojna 1941-1943
- 2. svetová vojna 1943-1945

Príčiny druhej svetovej vojny

1. Všeobecná nespokojnosť v Nemecku s versailleským systémom ustanoveným po prvej svetovej vojne
2. Celosvetová hospodárska kríza
3. Činnosť Adolfa Hitlera a jeho Národno-socialistickej nemeckej robotníckej strany
4. Priama a nepriama pomoc veľmocí nacistickému Nemecku a jeho záujmom

Hlavným vinníkom vojny sú štáty Osi:
Nemecko, Taliansko Japonsko.

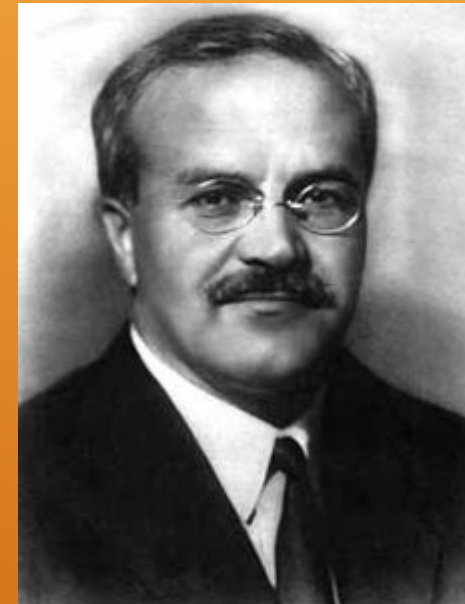
K vojne prispeli aj západné mocnosti politikou appeasementu (ustupovania) rozbúrenej situácie a politikou ústupkov Hitlerovi. Do vojny sa zapojilo 70 štátov a 110 miliónov vojakov.

Ešte pred vojnou začala agresívna politika: najprv Taliani obsadili Etiópiu, potom Japonsko vpadlo do Mandžuska v Číne, Nemecko anektovalo Rakúsko a ČSR bolo oklieštené stratou Sudetonemeckých oblastí a juhu Slovenska.

v auguste 1939 nečakane podpísali ZSSR a Nemecko pakt o neútočení. Dohoda sa volá **pakt Molotov – Ribbentrop**, lebo ju podpísali ministri zahraničných vecí ZSSR a Nemecka. Zmluva mala aj tajnú časť, v ktorej si oba štáty rozdelili Poľsko a iné oblasti.

Zámienka vojny: nemeckí vojaci v poľských uniformách prepadli nemeckú vysielачku v Hliviciach.

Vojna vypukla 1.9. 1939. Nemci viedli bleskovú vojnu (blitzkrieg). Poľsko nemalo dobre vyzbrojenú armádu, a tak v priebehu mesiaca kapitulovali. Poľsko bolo rozdelené takto: západ bol pričlenený k Nemecku, východ k ZSSR a stred sa nazýval generálny gouvěnement a bol tiež ovládaný Nemcami. Nik Poľsku neposkytol pomoc napriek zmluvám.

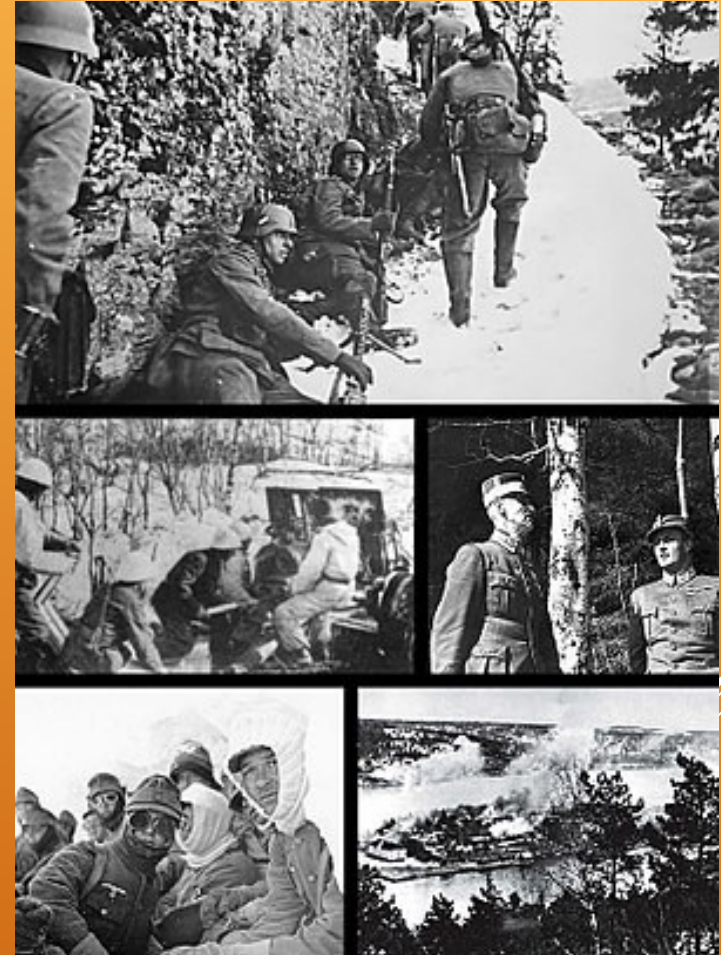
Agresia ZSSR: okrem Poľska obsadili Litvu, Estónsko a Lotyšsko a pričlenili ich k ZSSR. Požiadali Fínsko o posunutie hraníc v prospech ZSSR, keď Fíni odmietli, vypukla sovietska–fínska vojna (november až február 1939–1940). Vojnu vyhrali ZSSR a obsadil aj rumunské územie Besarábie a Bukoviny a pripojil ho k svojmu štátu. Nemci na sovietské kroky nereagovali vďaka paktu Molotov – Ribbentrop.

V apríli 1940 pokračovali nemecké útoky. Nemci obsadili severské štáty Nórsko a Dánsko. V Nórsku sa k Nemcom pridal **Quisling**, takých zradcov nazývame kolaboranti. Švédsko bolo neutrálne, odtiaľ Nemci privážali železnú rudu.

Operácia Weserübung

V máji 1940 zaútočili Nemci na Benelux a Francúzsko. Francúzsko bolo nepripravené a už 22.6. kapitulovali. Časť Francúzska Nemci okupovali, ale na juhu sa vytvoril kolaborantský štát na čele s maršálom Petainom (peténom). Sídлом vlády bolo mesto Vichy. Mimo Francúzska sa formovali sily, ktoré chceli nacizmus poraziť, na ich čele stál de Gaulle.

Ing. Norbert Lacko

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

V auguste až septembri prebiehala letecká vojna o Britániu. Pomoc poskytli aj slovenskí, českí, poľskí letci v RAF. Nakoniec sa luftwafe vzdala plánu dobyť Britániu. V tom čase bol na cele Anglicka Winston Churchill, ktorý nebol ochotný ustupovať Nemcom.

Prebiehala aj vojna na mori v Atlantickom oceáne, lebo nemecké ponorky potápali anglické a americké lode, ktoré zásobovali obyvateľstvo.

Okrem Nemcov sa na bitkách podieľali aj Taliani. Ich cieľom bola Afrika, lebo túžili dobyť Egypt. Po neúspechoch požiadali o pomoc Nemcov, ktorí vyslali do severnej Afriky Rommela. V apríli 1941 zaútočili Nemci na Juhosláviu a Grécko, ktoré obsadili. Chorváti sa pridali na stranu Nemcov a založili si samostatný chorvátsky štát na cele s Ante Pavelicom. Okrem ZSSR a VB Nemci ovládli celú Európu, buď priamo štáty okupovali alebo tam dosadili im blízkych ľudí

Útok na ZSSR začal 22.6. 1941. Plán napadnutia sa volal Barbarossa. Nemci útočili od Severného mora po Čierne. ZSSR bol nepripravený, lebo Stalin veril paktu Molotov – Ribbentrop. Nemci postupovali tempom 50 km za deň. V Rusku sa vojna začala nazývať **Veľká vlastenecká vojna**. Rusku poskytli pomoc aj Američania a Angličania. Ruské obyvateľstvo a továrne boli evakuované na východ Ruska. Nemci v Rusku uplatňovali taktiku spálenej krajiny. Všetko ničili, jednotky SS strieľali komunistov, Židov. Nemecký útok na severe smeroval k **Leningradu**, ktorý bol obklúčený od septembra 1941 až do roku 1944, teda 900 dní. Veľká väčšina obyvateľstva zomrela od hladu.

2. svetová vojna 1941-1943

Armáda stred útočila na **Moskvu**, ale skorý nástup zimy ich zastavil. Vojaci nemali zimné oblečenie. Medzitým ZSSR pripravili protiútok pri Moskve a generál **Žukov** v decembri 1941 zatlačil Nemcov od Moskvy.

V čase bojov o Moskvu Japonci **7.12. 1941** prepadli tichomorskú základňu Američanov **Pearl Harbor**. Američania vstúpili do vojny a vojna sa rozšírila o boje v Pacifiku.

Rok **1942** – boje pokračujú na všetkých frontoch. Nemci pripravujú ofenzívu na juhu ZSSR s cieľom dobyť Povolžie, Kaspické more, teda získať prístup k ropе. Tu od **leta 1942 až do februára 1943** prebiehala rozhodujúca bitka 2. svetovej vojny, bitka o **Stalingrad**.

Na čele 6. nemeckej armády bol Paulus, ktorého vojaci sa prebili do mesta, ale ČA bojovala o každú ulicu, dom, byt. Jednotky ČA obklúčili nemeckú armádu, pretože Hitler zakázal ustúpiť a neskôr kapitulovať, Nemci boli porazení a prišli o celú 6. armádu.

Boje pokračovali **aj v severnej Afrike**, kde po počiatočných úspechoch Rommela, nadobudli prevahu Angličania na čele s Montgomerym.

Angličania porazili Nemcov pri **Alamajne**. V bojoch v **Pacifiku** sa šťastie obrátilo na stranu Američanov, ktorí porazili japonské loďstvo pri súostroví **Midway**

V lete **1943** na ruskom fronte pri dedinke Prochorovka pri meste **Kursk** prebiehala najväčšia **tanková bitka** vojny. Vyhrala ju ČA a od tohto momentu Nemci iba ustupujú na východnom fronte. V čase, keď prebiehala bitka pri Kursku,

na Sicílii sa vylodili anglo-americké vojská, ktoré začali oslobodzovať Taliansko od fašizmu. Mussolini bol zvrhnutý a zatknutý a Taliani sa pridali na stranu spojencov. Nemci neboli ochotní zmieriť sa so situáciou. Oslobodili Mussoliniho a obsadili sever a stred Talianska. Celý rok prebiehali boje o Taliansko.

Spojenci v boji proti fašizmu: ZSSR, USA a VB sa stretli na **konferencii v Teheráne**, aby koordinovali svoje vojenské plány. Voláme ich veľká trojka: ZSSR zastupoval **Stalin**, Ameriku prezident **Roosevelt** a VB predseda vlády **Churchill**. USA a VB sľúbili, že otvoria 2. front v Európe, aby pomohli ZSSR poraziť Nemecko. Rokovalo sa o povojnovom usporiadaní sveta. ZSSR sľúbil, že po skončení vojny v Európe vstúpi do vojny proti Japonsku. Konferencia prebiehala na konci roka 1943.

Rok 1944: pokračujú boje na východnom fronte, ale ČA sa dostala na hranice svojej krajiny a pokračuje v oslobodzovaní strednej Európy.

Bagration 22. jún 1944 Likvidácia zoskupenia nemeckých vojsk v Bielorusku.

Východokarpatskej (8. 9. – 28. 10. 1944), počas Karpatsko-duklianskej operácie

Budapešťianskej (29. 10. 1944 – 13. 2. 1945),

Západokarpatskej (12. 1. – 18. 2. 1945),

Ostravskej (10. 3. – 5. 5. 1945) a

Bratislavsko-brnianskej operácie (25. 3. – 5. 5. 1945).

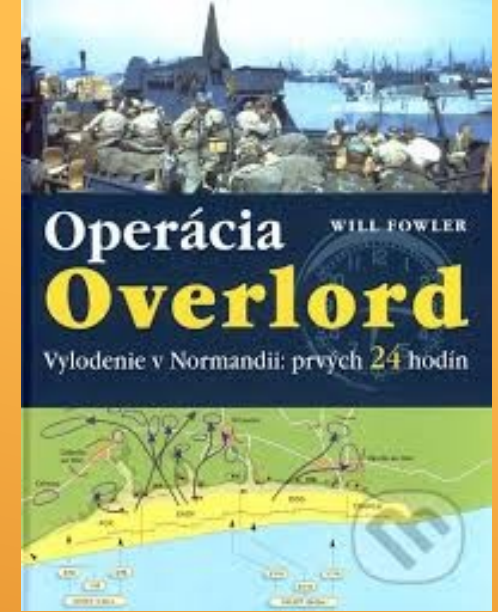

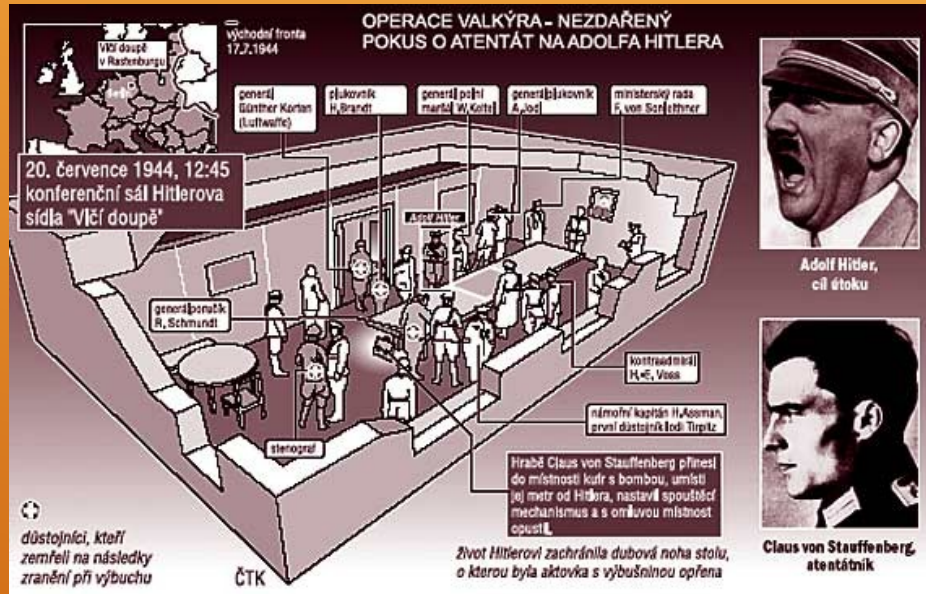
6.6. 1944 sa anglo-americké vojská vylodili v **Normandii**(sever Francúzska). Vrchným veliteľom bol generál **Eisenhower**.

Postupne sa vylodilo 3 milióny vojakov.

Obranu Francúzska mal na starosti Rommel. Spojenci rýchlo postupovali a oslobodili celé Francúzsko.

V lete bol uskutočnený atentát na Hitlera. Neúspešný atentát uskutočnil von Stauffenberg. 20. júla 1944 vo Vlčom hniezde v Rastenburgu. Mnohí generáli videli, že vojnu prehrali, ale Hitler chcel pokračovať v bojoch.

V lete 1944 bol spojencami oslobodený Rím.

ČA v lete stála pri Visle(v tom čase prebiehalo vo Varšave povstanie obyvateľov proti Nemcom). Povstanie bolo utopené v krvi a Varšava zničená. V lete bol zvrhnutý fašizmus v Bulharsku a Rumunsku. Juhoslávia sa oslobodila sama, lebo tam bolo silné partizánske hnutie na čele s Titom.

Ing. Norbert Lacko

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

Vo februári 1945 sa konala 2. konferencia spojencov na Kryme, v meste Jalta.

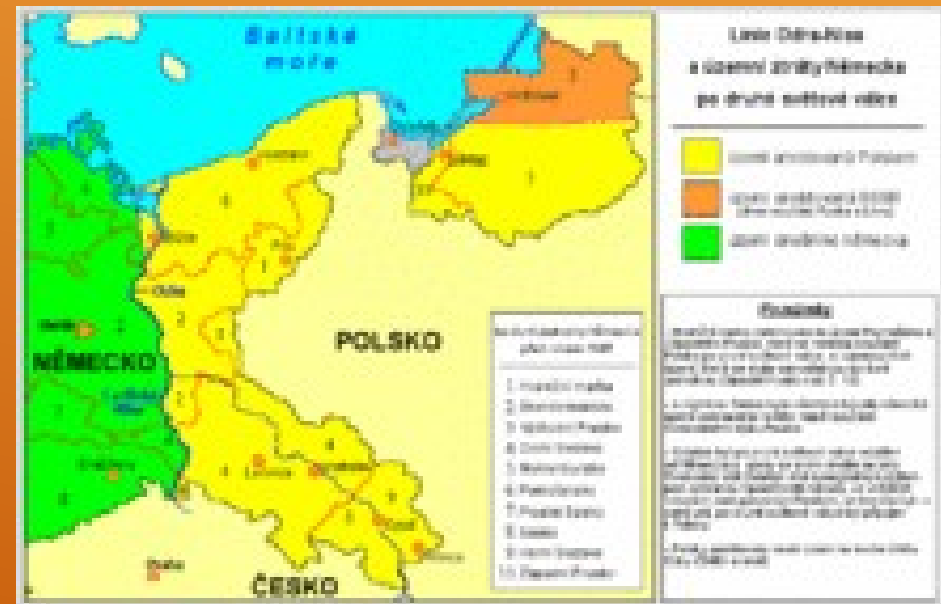
Rokovalo sa o tom, čo bude s Nemeckom po vojne, o potrestaní zločincov a o hraniciach, hlavne poľsko-ruských a poľsko-nemeckých.

Na prelome júla a augusta 1945 sa konala 3. konferencia Veľkej trojky v nemeckom **Postupime**. Zúčastnili sa jej Stalin, za VB nový ministerský predseda Attlee(etli) a nový americký prezident Truman. Rokovali hlavne o Nemecku, mali vzniknúť 4 okupačné zóny: americká, sovietska, anglická a francúzska. Nemecko malo byť demilitarizované, denacifikované, demokratizované. Východné hranice Nemecka mali byť na Odre a Nise. Bolo rozhodnuté o odsune Nemcov z ČSR, Maďarska a Poľska

Ing. Norbert Lacko

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

Rok 1945: pokračuje oslobodzovanie Európy, zo západu prichádzajú Anglo-Americania a z východu postupuje ČA. Anglo-Americania bombardujú systematicky nemecké mestá. ČA sa blíži k Berlínu.

30.4. 1945 Hitler spáchal samovraždu. Berlín dobyla ČA. Vojna skončila podpísaním kapitulácie dva krát 7.5. a 8.5. 1945.

Vojna v Tichomorí ešte pokračovala. Až zhodenie jadrových zbraní na Hirošimu a Nagasaki donútilo Japoncov kapitulovať 2.9. 1945.

Ďakujem za pozornosť!

